

1978, nr. 19, 31, 40, 41

Lietuvos nacionalinė M. Mažvydo biblioteka

MŪSŲ LIETUVA

NR. 19 (1554) — SEMANÁRIO — 1978 M. GEGUŽĖ — MAIO 18 D. — 5,00 kr.
Rua Juatindiba, 20 (28) Caixa Postal 4421 — 01000 São Paulo, SP. Tel. 273.0338

Nebaigtas filmas

Žydų klausimas pastaruoju metu buvo aprimęs. Tik-tai periodinėje spaudoje jis vienur kitur iškildavo arba viena kita knyga jį primindavo. Atrodė, jog atėjo laikas ramiai, akademiškai žvelgti į šį klausimą, susijusį su daugelio tautų gyvenimu. Visai nelauktai į pasaulio areną atėjo televizija su filmu "Holocaust", kuris žydų klausimą iškėlė į karštąją zoną. Dabar šiuo klausimu diskutuoja visa Šiaurės Amerika, kurios laikraščiai yra pilni įvairiausių pasisakymų. Visų pirma kyla klausimas, ar žydai turėjo moralinę teisę paruošti tokio pobūdžio filmą po 30 metų? Kaikurių paliestų tautybių žmonės mano, kad žydams toji teisė po tiek metų nepriklauso. Bet tai labai silpna motyvacija. Tauta, kuri neteko 6 milijonų (žydų duomenimis) narių II D. karo metu, turi neabejotiną teisę parodyti pasauliui savąją tragediją. Tokią pat teisę turi ir lietuviai parodyti masines deportacijas į Sibirą 1941 m. ir vėliau. Jeigu lietuviai turėtų tiek kapitalo, įtakos ir pasiruošusių specialistų, taip pat galėtų atskleisti pasauliui savosios tautos tragediją. Ne tik dešimtmečiai, bet ir šimtmečiai tos teisės neišdildo. Dėlto tie asmenys, kurie mano, kad "Holocaust" filmo autoriai neturi teisės rodyti žydų tautos tragedijos, yra aiškiai neteisūs.

TEISĖS turėjimas dar nėra viskas. Nemokėjimas tos teisės deramai panaudoti gali būti žalingas. Iš dalies taip įvyko ir su "Holocaust" filmu. Jame panaudota medžiaga iš esmės yra istorinių faktų interpretacija. Ji yra šiurpi, daug kur kelia žmonių užuojautą naikinamai tautai, bet savo tonu filmas yra kartu ir kaltinamasis aktas net keliom tautom, būtent, vokiečiams, ukrainiečiams, lietuviams ir lenkams. Niekur nesakoma, kad žydų naikinime dalyvavo tik paskiri individai ar būriai vienos bei kitos tautybės; girdėti tiesiai sakant pvz. "Lithuanian SS" (nors oficialių lietuvių SS dalinių nebuvo). Tuo būdu metamas šešėlis visai tautai. Tai kaltinimas, kurį girdime jau seniai ir iš kitų šaltinių — knygų, laikraščių, konferencijų, pokalbių. Jei žydai yra jautrūs savo tautos tragedijai, tai kitos tautos yra nemažiau jautrios savosioms tragedijoms. Filmas "Holocaust" į tai nekreipia dėmesio ir kitas tautas be jokių restrikcijų įrikiuoja į žydų naikintojų eiles. Tai rodo, kad filmo autoriai nemokėjo pasinaudoti savo teise. Atskleisdami savo tautos tragediją, jie, matyt, tikėjosi visuotinės užuojautos ir tuo pačiu paramos Izraeliui. Deja, nemokėjimas pasinaudoti savo teise daugelyje kitų tautų žadina priešingą nusistatymą ir kursto net antisemitizmą — viena neteisybė skatina kitą.

FILMAS "Holocaust", nors trunka 9,5 valandas, vis dėlto nėra baigtas. Pilnam sudėtingos problemos atvaizdavimui reikėtų antros dalies, kuri turėtų būti netrumpesnė už pirmąją. Toje dalyje būtų atskleista antroji medalio pusė, būtent, kaip įvairios tautybės gelbėjo žydus ir kaip žydai naikino kitas tautas. Medžiagos tokiam filmui būtų gana daug. Jos turi ir lietuviai, ir ukrainiečiai, ir latviai, ir estai... Jau vien iškelimas gelbėjimo faktų praturtintų "Holocaust" filmą, padarytų vispusiškiau

Jaudinantis Simo Kudirkos ir Solženicyno susitikimas amerikiečių darbininkų unijų (AFLCIO) suvažiavime.

DIRVA

Lietuvį nuteisė sušaudyti

Maskva. — Sovietų Tass vasario 21 paskelbė, kad Lietuvoje buvo nuteistas mirties bausme Vincas Sausaitis. Aukščiausiasis teismas pripažino, kad nacių laikais jis dalyvavo 100,000 žmonių žudyme. Netoli Vilniaus, Paneriuose, jis parodęs "ypatingą uolumą", šaudant žmones, suvežtus iš Prancūzijos, Lenkijos ir kitur. Tass neminėjo, kas tie žmonės buvo, bet spėjama, jog žydai, rašo "Monitor".

Toks sprendimas po 35 metų, po tariamų nusikaltimų rodo, jog Maskva okupuotų kraštų gyven-

tojus nori ir toliau laikyti baimėje.

Kiek ok. Lietuvoj automobilių avarių

Vilnius. — Šių metų sausio mėnesį Lietuvoje buvo 309 automobilių avarijos, žuvo 34 žmonės sužeista buvo 215 žmonių. Daugiausia avarių įvyko antradieniais. 99 kartus dėl avarių buvo kalti pėstieji, 41 kartą dėl vairuotojų neblaivumo. Nei vienos avarijos nebuvo Alytaus, Birštono ir Druskininkų miestuose, taip pat Ignalinos, Molėtų bei Utenos rajonuose.

bei teisingesniu. Bet to būtų maža, nes dar nesudarytų pilno vaizdo, liktų neatsakytas klausimas, kodėl įvyko tokia baisi žydų tragedija net tokiam krašte kaip Lietuva, kur šimtmečiais žydai laisvai gyveno ir jokių persekiojimų nepatyrė. Atsakant į tą klausimą, reikėtų pavaizduoti, kaip ir kiek žydai prisidėjo prie kitų tautų naikinimo. Šioje filmo dalyje atsivertų prieš akis masinės lietuvių ir kitų tautų deportacijos, jų kankinimas bei tardymas kalėjimuose, Sibiro lageriai, kur žuvo tiek daug mūsų žmonių... Tokios skaudžios medžiagos turi ne tik lietuviai, bet ir kitos tautos. Tik pamačius visą šią filmo dalį, daug kas paaiškėtų ir pirmoje dalyje. Bet vargu ar kada toks filmas atsiras. Kol jo nėra, turėtų atsirasti bent viešai prieinama literatūra, atskleidžianti ir antrąją nebaigto filmo pusę.

PRANEŠIMAS IŠ ROMOS

Kai Lietuva tyli, kalba Vakarai

KL. RAZMINAS

Italų saleziečių žurnalas "Tempio di Don Bosco", pasinaudodamas prel. V. Mincevičiaus "LKB Kronikos" vertimu, vasario nr. straipsnyje apie krikščioniškųjų mokyklų reikšmę charakterio ugdyme cituoja Žemaitkiemio moksleivės Romos Slataitės pavyzdį. Nepaisydama oficialaus draudimo, ji dalyvavo procesijoje ir už tai buvo nubausta. "Ypač šiais laikais", — rašo saleziečių žurnalas, — iš visų reikalaujama būti ištikimais Dievui, sau pačiam ir liudyti pasauliui tuos principus, kuriuos tikime."

Dienraštis "Gazzetta di Parma" kovo 4 d. laidoje, minėdamas Stalino mirties 25-ąsias metines, pažymi, kad Stalinas 1939 m. rugsėjo 29 d. pasirašė nepuolimo sutartį su Hitleriu ir kartu sulaužė kitas nepuolimo sutartis su Lietuva bei kitais Baltijos kraštais, kuriuos taip begėdiškai okupavo.

Kalba už tylinčiuosius

Apie du milijonus skaitytojų turintis Italijos katalikų savaitraštis "Famiglia Cristiana", leidžiamas Šv. Pauliaus kongregacijos, kovo 12 d. numeryje išsamiai paminėjo Andre Martin veikalą "Lietuva — tikėjimo ir kryžių žemė". Šis veikalas, parašytas prancūzų kalba, dabar išverstas itališkai ir pavadintas "Lituania — terra di fede, terra delle croci" plačiai nagrinėja Lietuvos Katalikų Bendrijos padėtį ir ateities perspektyvas. Veikalą išleido ta pati Šv. Pauliaus leidykla. Viršelį puošia graži Nijolės Sadūnaitės fotografija, parūpinta "Elta-Press" redaktoriaus prel. V. Mincevičiaus. Jis parūpino ir kitas veikalą iliustruojančias nuotraukas, apimančias net 16 puslapių. Veikalo paskirtį ir esmę nusako viršelio ketvirtame puslapyje pabrėžti žodžiai: "Mes norime kalbėti už tylinčiuosius, klausyti kenčiančios tautos dejonų, kur ateistinis režimas veltui bando sunaikinti spontanišką tikėjimą, ištikimybę K. Bendrijai, kovą už tiesą ir laisvę..."

Susirūpinimas Sadūnaite

Veronoje leidžiamas dienraštis "L'Arena" ir Vicenzos mieste išeinantis "Il Giornale di Vicenza", pasinaudodami taip pat prel. V. Mincevičiaus pateikta medžiaga, paskelbė straipsnius: "Nijolė Sadūnaitė — lietuvaite kovojanti už tikėjimą ir žmogaus teises". Straipsniai, iliustruoti Nijolės nuotrauka, apžvelgia jos kančios kelius kalė-

jimuose, darbo stovyklose ir laisvojo pasaulio pastangas jai padėti. "Atitinkamas prašymas su 20.000 parašų, — rašo italų dienraščiai, — yra pasiekęs JAV kongresą bei senatą ir reikalauja laisvės Sadūnaitei. Taip pat įvairios katalikų ir protestantų religinės institucijos stengiasi ją išlaisvinti." Daug pastangų deda kun. Richard Wumbrando vadovaujama misija "Jesus to the Communist World". kun. Bordeaux vadovaujama Kestono kolegija Anglijoje, "Catacombes" žurnalas Paryžiuje, kun. Werenfried van Straaten vadovaujamas sąjūdis "Kirche in Not", Milane veikiantis sąjūdis "Russia Cristiana", Urbino vyskupijoje veikianti komisija "Per la Chiesa del Silenzio", vysk. Paulo Hnilica vad. "Pro Fratibus" akcija, įvairūs komitetai V. Vokietijos vyskupijose ir daugelis privačių asmenų.

Kultūrinės apraiškos

Lietuvos K. Bendrijos likimu bei dabarties problemomis ypatingai domisi didis lietuvių tautos draugas kardinolas An-

tonio Samore. Savo gimtiniame Bardi mieste jis yra įsteigęs Jaunimo Namus ir reikšmingą studijų centrą. Kongresai, suvažiavimai ir studijų dienos čia vyksta gražioje Lietuvos salėje, o pamaldos ir religiniai renginiai — lietuviškoje Aušros Vartų koplyčioje. Šiomet kardinolas A. Samore švenčia 50 m. kunigystės sukaktį, kurioje dalyvauti yra pakviesti augstieji Lietuvos K. Bendrijos atstovai.

Italų kultūros žurnalas "Panorama" š.m. kovo 21 d. laidoje paminėjo 86 m. senelį dailininką-keistuolį Fridrichą Schroeder-Sonnensterną, kuris esąs gimęs 1892 m. Lietuvoje. Jo primityviai keisti paveikslai buvo išstatyti Milane "Del Naviglio" galerijoje.

Romoje išeinantis dienraštis "Vita" paminėjo kitą Kaune gimusią garsią menininkę Antonietą Raphael, ištekėjusią už italų menininko Mafai ir kartu su juo pradėjusią vad. "scuola romana" meno kryptį. Antonietta mirė Romoje 1975 m., palikdama nemažai įvairių kūrinių.

NIJOLĖ SADŪNAITE, drąsiai kovojusi už tikėjimo laisvę okupuotoje Lietuvoje, ištremta trejiems metams į Sibira Nuotr. Keston College

Katakombos Lietuvoje

Paryžiuje leidžiamas prancūzų kalba antkonfesinis "Tylos Bendrijos" problemom skirtas mėnesinis žurnalas "Catacombes" plačiai informuoja apie tikinčiųjų persekiojimus Lietuvoje. Š.m. vasario mėnesio nr. labai palankiai rašo apie "Elta-Press" leidėjo prel. V. Mincevičiaus italų kalbon išverstas Sibiro tremtinių sukurtas "Lietuvos kankinių dainas — Canti del martirio lituano". "Lietuvos kankinių dainos", — rašo "Catacombes", — verste verčia viso laisvojo pasaulio katalikus prisiminti didžią solidarumo pareigą taip skaudžiai persekiojamiems broliams. Kančia nežino tautinių skirtumų. Ji yra universali, ir todėl bent katalikų pasaulis negali likti indiferentišku stebėtoju tų didžių kančių, kurias taip nenupešnytai kenčia katalikiškoji lietuvių tauta. Reikia lygiai smerkti Lietuvos tikinčiųjų diskriminaciją ir persekiojimus, kaip yra smerkiama rasinė ar politinė diskriminacija Afrikos ar P. Amerikos kraštuose. Kodėlgi laisvasis pasaulis taip tyli apie tautinę ir religinę priespaudą Lietuvoje? Lietuvos katalikai, — pastebi "Catacombes", — duoda tikrai retą ištikimybės pavyzdį, kaip reikia gyventi ir ginti savo ištikinimus ir tikėjimo principus. Tik šie bruožai parodo tikrąjį tautos charakterį ir savitumą...

Tai patvirtina, — rašo toliau "Catacombes", — ir kilnus sovietų disidentas prof. E. Vaginas: "Negalima išvaizduoti ir suprasti tautinio charakterio, nepažįstant jam būdingų dvasinių dimensijų. Be religinio pagrindo kiekviena tauta greitai sunyksta. Tik savo tėvų ir protėviu tikėjimo dėka tauta ir sunkiausiose sąlygose išlieka gyva. Lietuvos pavyzdys tai geriausiai patvirtina..." Profesorius Vaginas čia iškelia ypač trijų lietuvių likimą, su kuriais jam teko ilgus metus praleisti Permės ir Mordovijos lageriuose. "Lietuvius, — sako prof. Vagin, — visur gali lengvai atpažinti pilkoje kalinių masėje... Ne tiek iš jų kalbos, kiek iš ypatingos veido išraiškos. Sovietų lageriams nepavyko palaužti lietuvių ir padaryti juos niekšais ir išdavikais. Jie liko sau žmonėmis nepalaužiamo tikėjimo dėka..."

Tą tikėjimą "Catacombes" iliustruoja į prancūzų kalbą išverstu Vytauto Aido Sibire rašytu eilėraščiu "Mirties monoklis". Kitame straipsnyje, pagal "LKB Kronikos" duomenis, "Catacombes" plačiau mini Lietuvos kankinio inž. Mindaugo Tomonio tragišką mirtį ir jo

LIETUVIAI PASAULYJE

Argentina

ARGENTINOS LIETUVIŲ ORGANIZACIJŲ ir Spaudos Tarybos posėdyje kovo 10 d. A. Lietuvii Centre buvo aptarti aktualiausi šios organizacijos reikalai. Pirm. R. Stalioraičio ir ižd. A. Burbos pranešimu, Vasario 16 minėjimas Buenos Aires mieste, nepaisant didelių išlaidų, davė pelno 45.127 pezus. Posėdžio dalyviai nutarė dalyvauti ukrainiečių rengiamame jų poeto T. Ševčenkos pagerbime. ALOS Tarybai atstovauti sutiko R. Stalioraitis, K. Kliuga, P. Gudelevičius. Išrinkta informacijos komisija — kun. A. Steigvila ir jaunimo atstovė N. Burbaitė. Jiedu teiks informaciją apie Buenos Aires lietuvių gyvenimą vietinei bei užsienio spaudai. PLB seime Toronte Argentinos lietuviams atstovaus penki ALOS Tarybos nariai ir Argentinos Lietuvii Jaunimo Sąjungos atstovas. Jaunimas savo atstove jau išsirinko Marytę Barzdžiūtę, kuri po seimo pasiliks Kanadoje bei JAV ir ten susipažins su jaunimo veikla.

Australija

VYTAUTAS KARAZIJA sukūrė dokumentinį spalvotą 16 mm filmą "Lithuanian Festival 1977 in Melbourne", įamžindamas tų metų Australijos Lietuvii Dienas. Kadangi filmas yra skirtas Australijos mokykloms, visi komentarai pateikiami anglų kalba. Pradedamas prie Melbourne katalikų katedros, iš kurios po pamaldų išeina lietuviai. Pateikiami keli ALB tarybos posėdžio vaizdai. Juos papildo D. Levickienės diriguojamas choras, tautiniai šokiai

Kai Lietuva tyli, kalba Vakarai (Tęsinys)

didvyrišką tikėjimo išpažinimą. Dvigubame kovo-balandžio nr. "Catacombes" taip pat plačiai informuoja pasaulį apie Lietuvos tikinčiųjų kančias. Ypatingo dėmesio vertas straipsnis "Vis aštrėjanti kova prieš religiją Sovietų Sąjungoje". Čia pateikiamos antireliginės anketos kurias Lietuvos moksleiviai verčiami užpildyti, bei aprašomi konkretūs religinio persekiojimo faktai Žemaitkiemyje ir Šiauliuose. Išspausdinti taip pat ir du Nijolės Sadūnaitės laišakai iš Sibiro, išverstį prancūzų kalbon. "Catacombes" plačiai panaudoja "LKB Kronikos" ir "Elta-Press" pateikiamą medžiagą.

Lietuvio romanai

Italijos knygų rinkoje atsitiktinai teko pamatyti lietuvių rašytojo Algio Budrio didžiomis raidėmis užvardintą knygą "Il satellite proibito" — "Uždraustasis satelitas". Perskaičius paaiškėjo, kad tai mokslinės vaizduotės — "science fiction" nuotvikiu romanas iš anglų kalbos išverstas ir Fenucci leidyklos

ir krepšinio žaidynės. Pradinį filmo paruošimą rėmė Australijos Lietuvii Fondas, o \$1.100 V. Karazija gavo iš Australijos filmų instituto. Jis yra Norwood gimnazijos mokytojas, 32 metų amžiaus, dėstantis gamtos mokslus ir vadovaujantis televizijos programų paruošimo kursui. Filmą jau perduotas Australijos filmų instituto vertintojų komisijai.

Britanija

LONDONO LIETUVIAI su velioniu a. a. Juozu Lūza, buvusiu "Europos Lietuvio" redaktorium, atsišveikino balandžio 8 d. Šv. Kazimiero parapijos šventovėje, kur Mišias laikė klebonas kun. J. Sakevičius, o pamokslą pasakė kun. A. Geryba. Po pamaldų karstas buvo nuvežtas į Southgate kapinių koplyčią. Maldą sukalbėjo kun. J. Sakevičius, atsišveikinimo žodį buvusių bendradarbių vardu tarė J. Vilčinskas, apžvelgdamas velionies gyvenimo kelią, ypač jo darbą "Europos Lietuvio" redakcijoje. Pasak J. Vilčinsko, J. Lūza buvo religingas, bet nebuvo fanatikas, buvo žemaitis, bet kartu ir didelis Lietuvos patriotas, sugebėjęs rasti bendrą kalbą su bet kurios tautybės žmogumi. D. Britanijos Lietuvii Sąjungos pirm. J. Alkis apgailestavo šio visuomenininko išėjimu amžinybėn paliktą spragą lietuvių gyvenime, visų lietuvių ir "Europos Lietuvio" skaitytojų vardu pareiškė užuojautą ligoninėje gulinti velionies našlei Emilijai, į laidotuves iš Kalifornijos atskridusiai dukrai Daliai. Po šių apeigų J. Lūzos kūnas buvo sudegintas, o laidotuvių dalyviai pakviesti arbatėlei į Lietuvii Namus.

isleistas romoje. Veikalo įvade autorius Algirdas Jonas Budrys minimas kaip susipratęs lietuvis, Klaipėdos sukilimo vado konsulo Jono Budrio sūnus, gimęs 1931 m. Karaliaučiuje (in Lituania). Netiksliai nurodyta, kad konsulas J. Budrys nuo 1936 m. kaip politinis pabėgėlis pasitraukęs į JAV-es ir čia tapęs laisvosios Lietuvos vyriausybės vadu tremtyje. Gal tai tinka "science fiction" romanui?

Algis Budrys jau seniai yra žinomas Amerikos spaudoje ir kaip rašytojas susilaukė nemažo pasisekimo Italijoje. Be "Uždraustojo satelito", itališkai jau yra pasirodę 7 apsakymų ir 4 romanų vertimai. Iš viso Algis Budrys jau yra parašęs ir išspausdinęs daugiau kaip 300 įvairių mokslinės populiarizacijos ir beletristikos kūrinių, kurių tarpe 6 romanus. Angliškai rašantį lietuvių rašytoją palankiai mini ir "Lietuvių Enciklopedija".

Tėviškės žiburiai

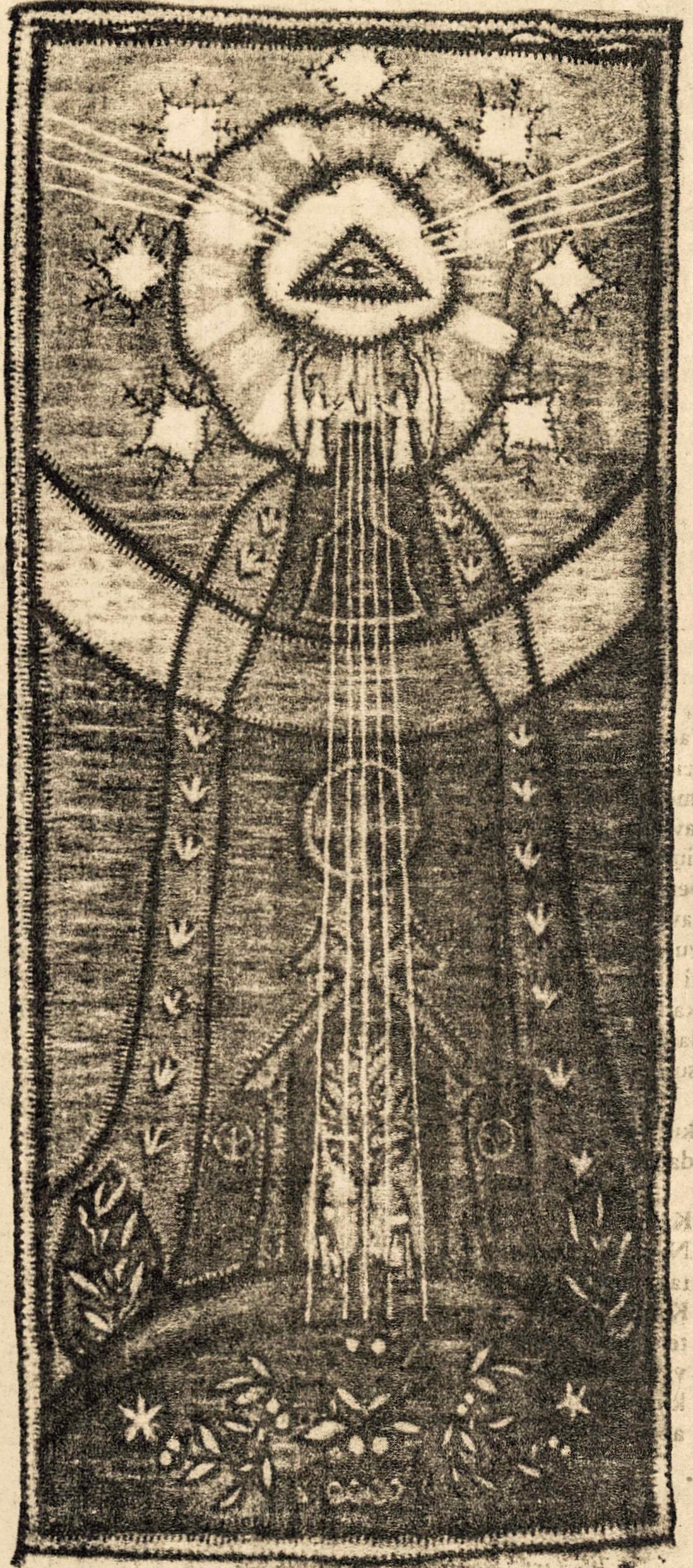
JA Valstybės

KUN. DR. J. PRUNSKIO straipsni apie kalėjimu paverstą R. Europą vedamųjų puslapyje paskelbė dienraštis "Chicago Tribune". Autorius primena skaitytojams, kad atėiviai į JAV lengvai gali atsivežti savo šeimas iš laisvosios Europos šalių, o iš R. Europos šis procesas pareikalauja 10-30 metų ir kartais iš viso būna nesėkmingas. JAV darbininkai gali keliauti po visą pasaulį, lankytis savo tėviškėse. Su kliūtimis jie susiduria tik Sovietų Sąjungos užimtose srityse. Pvz. Lietuvoje jiems leidžiama trumpai pavišėti Vilniuje, su ekskursijos vadovais apsilankyti Kaune, Trakuose, Druskininkuose. Net tėvų kapų lankymas kitose vietovėse esąs uždraustas.

Lenkija

PENKTASIS AKORDEONISTŲ KONKURSAS pernai rudenį įvyko Punsko lietuvių kultūros namuose. Varžėsi akordeonu bei armonika grojantys vyrai. Vertintojų komisija dovanas paskirstė: Lietuvii Visuomeninės Kultūros Draugijos (LVKD) pirmininko — Juozui Degučiiui, "Aušros" redakcijos — Valentui Udzilai, Punsko lietuvių kultūros namų vedėjo — Antanui Degučiiui, LVKD valdybos — Petruui Vektarui, Valdui Valinčiiui, Valdui Ramanauskui, Kostui Krivoniui, Juozui Marcinkevičiiui, jauniausiam dalyviui Tomui Staskevičiiui. Žiūrovų skiriama dovana teko Valdui Ramanauskui.

• Be lietuviškos spaudos nebus sąmoningos tautos.

Dail. ANTANO TAMOSAICIO suprojektuotas kilimas Anapilio sodybai Toronte-Mississaugoje. Jį audžia Anapilio Moterų Būrelis nare.

ALFONSAS GRAUSLYS

TAIZE'S BENDRUOMENĖ

BENDRUOMENĖS KŪRĖJAS IR JO DVASIA

Kad galėtume atlaikyti pikto srovę ir pasaulį laimėti Kristui, reikia, anot R. Schutz, branginti vidinį dvasios gyvenimą. To gyvenimo pagrindas yra krikščionių su Kristumi ryšys, kuris palaikomas malda, mąstymu bei komunija ir kuris virsta Dievo buvimo pajautimu kontempliacijoje — suvokime Dievo tiesos meilėje. Autorius pasisako prieš perdidelį proto vaidmens vertinimą tikėjime, nes racionalizmas dusina kontempliaciją, bet drauge pabrėžia, kad kontempliatyvi malda turi virsti veikimu. Juk kontempliacija yra pagilinta meilė Dievui, kuri virsta meile žmogui. "Mūsų kitiems nešama meilė yra ženklas, kuriuo mūsų kontempliacijos tiesa įrodoma". Susitikę su Dievu kontempliacijoje, prisipildysime gailėstinga meile artimui.

Gyvendami pasaulyje, turime gyventi paprastai ir atsisakyti neesminių dalykų. Gyvendami žmonių tarpe, turime suprasti juos, priimti juos tokius, kokie jie yra, ieškant būdų, kaip į juos — kad ir be žodžių — Kristų spinduliuoti. Ypač turime suprasti mažuosius ir silpnuosius, kad galėtume ir patys eiti į juos kaip maži ir silpni, o ne savo valdžią jiems rodydami.

Gyvendami Bažnyčioje turime suprasti, kad, "jei Jo vardą išpažįstantieji kovoja savo tarpe ir nėra vieningi, pasaulis negali tikėti, kad krikščionys yra to paties Tėvo vaikai. Tada patys krikščionys vėl įneša pasauliną tą veidmainystę, kurią Kristus pas fariziejus smerkė". Štai kodėl privalome budėti, kad savitarpiais ginčais nepiktintume netikinčiųjų. Norėdami susivienyti, turime meilėje bendrauti, vieni kitus taip suprasti, kaip jie save supranta, bei pažinti vieni kitų motyvus ir elgesio būdą. Kalbantis nereikia turėti intencijos kitą pusę atversti, bet — pasikalbėjimus lydint malda, kantrybe ir nuolankumu — ruošti dirvą pilnam vienas kito supratimui ir susipratimui.

Toliau autorius nagrinėja tris įžadus, kuriuos Taize's bendruomenės nariai padaro.

"Celibato skaistybė vien tik galima Kristaus ir Evangelijos dėka" (R. Schutz). Nereikia, anot jo, pykti ant tų, kurie Kristaus mokslo apie celibatą nesupranta, nes ir Kristus yra apie jį sakęs: "Kas gali išmanyti, teismano" (Mat. 19, 12). Juk šiandien kiekvienas žmogus stovi prieš du sunkius pašaukimus, kurių abu reikalingi atsizadėjimo, apsiribojimo ir aukos, nes ir moterystės

V IENINTELE VILTIS išlaikyti tai, kas geriausia, yra sudėta į beribę meilę, plačią toleranciją ir nuoširdžią pagarbą nuomonėms, kurios ne mūsų.

Homerton

Čia baigdami Taize's bendruomenę įsteigėjo nešamos dvasios svarstymą, turime drauge su kardinolu Gerlier pasakyti: "Privalome savo naudai Taize's regulą permąstyti, nes negalima buvo jos išmintingiau, žmoniškiau, o drauge ir labiau Evangelijos dvasioje parašyti".

R. SCHUTZ APIE VISUOTINĮ BAŽNYČIOS SUVAŽIAVIMĄ

Paklaustas apie Visuotinį Bažnyčios suvažiavimą, R. Schutz atsakė: "Prieš atsakydamas į šį klausimą, norėčiau pasisakyti savo giliausią nusistatymą nedaryti sprendimų apie Katalikų Bažnyčią, kurią myliu, nes matau joje mūsų V. Jėzaus Kristaus Kūną. Nėra nieko lengvesnio kaip spręsti iš šalies. Santykių su šia Bažnyčia esu žmogus iš šalies. Jei manyčiau, kad turiu teisę čia spręsti, būčiau papiktintojas ir nesuprasčiau, kaip sunku yra krikščionių vienybės ieškoti, tad galiu atsakinėti nuolankumo dvasioje, nes jaučiu, kad nešioju savo kūne atsiskyri-

Mes ištiesiame
savo rankas
visiems tiems,
kurie didžiuojasi
Kristaus vardu.

Paulius VI

mo raugą, kuris sunkina krikščionių matomą vienijimąsi. Tad mano atsakymas nebus mano. Bandau sakyti tai, kas, kaip man atrodo, kyla iš protestantiškos sąžinės gelmių".

Savo atsakyme jis labai šviesiai ir viltin-
gai žiūri į Visuotinį Suvažiavimą ir jo gali-

vienpatybė, kuri išsiskyrimo neleidžia, nu-
puolusio tvarinio širdžiai nėra lengvesnė už
nevedimą. Štai kodėl R. Schutz kritikuoja
Reformaciją, kad toji, susirūpinusi grįžti
prie biblinių pagrindų, evangeliškos celiba-
to vertės nematė. Ir moterystės, ir celibato
vertė yra paklusnumas Viešpaties šaukimui
Jį labiau mylėti. Celibato išpareigojimas,
reiškia nusistatymą pasidaryti vienos vie-
nintėlės meilės žmogumi. Tiesa, toji skais-
tybė yra didvyriška, ir bandymas ja gyven-
ti nėra galimas be kontempliatyvos maldos.

Turto bendrumo įžadas reiškia pasiryži-
mą gyventi iš savo darbo, nesirūpinimą me-
džiaginiu rytojais užtikrinimu bei džiaugs-
mingą dalinimąsi su kitais viskuo kas turi-
ma. Reikalui esant, kiekvienas krikščionis
turi būti pasiruošęs išdalinti visą savo turtą.

Autoriteto pripažinimo įžadas reikalingas,
kadangi individualizmas ardo bendruomenę.
Prieš darant sprendimą, visi Taize's
bendruomenės nariai turi atsiklausti savo
sąžinės, kokia yra Dievo valia šiuo klausimu.
Jei neprieina prie bendro sprendimo,
tai sprendimą padaro viršininkas, remda-
masis Dievo žodžiu, kuris kalba per žmogų.
Autoriteto galią turi viršininkas, kuris turi
ją naudoti gailėstingai, kukliai, nesididžiuo-
damas bei atsimindamas, kad turės atsiskai-
tyti su Dievu. Autoritetas neduotas tam,
kad jis vykdytų savo valią, bet Dievo. Mels-
damasis ir kilnaus gyvenimo pavyzdžiu au-
toritetą remdamas, jis turi rūpintis Dievo
autoriteto, kurio vardu veikia, neaptemdyti.

Knygos pabaigoje R. Schutz įspėja, kad
labiausiai krikščionių bendravime reikia
meilės, nes Kristaus Bažnyčia tarpsta, kai
jos pasireiškimai yra persunkti tikinčiųjų
meile. Meilė neleidžia, kad krikščionys vie-
ni kitus teistų, nes teisdami dvasiniai sukiet-
ėjame ir vieni nuo kitų atsiribojame. Tik
iš širdies apkartimą pašalinus ir begaliniu
draugiškumu artimui prisipildžius, tas arti-
mas mūsų kritiką ir pamokymą priims.
Taip, anot jo, elgėsi Pranciškus Asyžietis ir
todėl jo siekiama reforma buvo sėkminga.

E VANGELIJA, reikalaujama visus žmones mylėti,
neleidžia mums, kad mes kitų krikščioniškųjų
grupių atžvilgiu būtume priešiška nusiteikę.

Roger Schutz

TAIZĖS BENDRUOMENĖ

nus vaisius. Drauge jis kelia kai kuriuos pageidavimus. Jis protestantų vardu pageidauja, kad aiškiau būtų numatytos kompetencijos ribos tarp popiežiaus, vyskupų ir Visuotinio Suvažiavimo, kad tiksliau būtų nusakyta popiežiaus neklaidingumo dogma, kad aiškiau būtų pasisakyta dėl santykių tarp mariologinių ir kristologinių dogmų. Toliau jis nori, kad Bažnyčia labiau taptų neturtingųjų ir vargšų Bažnyčia (čia nurolo Brazilijos katalikų vyskupų atsisakymą didesnių Bažnyčios nuosavybių neturtingųjų naudai). Jis nori, kad kalbėjimo būdas, kalbant apie kitų krikščioniškų bažnyčių narius, pasikeistų ir kad nebūtų kalbama apie "atsiskyrusių brolių grįžimą", kas sudaro įspūdį, jog protestantai turi bekompromisiniu pasiduoti. Iš viso, anot jo, šandieniam mentalitetui grįžimo sąvoka, kai visas gyvenimas žengia pirmyn, yra nesuprantama. Ta sąvoka primena Evangelijoje

OSÉ LUIS GONZÁLEZ-BALADO O DESAFÍO DE TAIZÉ DR. ROGER

minimo sūnaus palaidūno grįžimą, kai, tuo tarpu, skyrimosi vadai nedarė tai pikta valia, bet turėjo tam pagrindų. Štai kodėl vėčiau, anot jo, kalbėti apie visų grįžimą pas bendrąjį Tėvą, nes Dievo atžvilgiu visi esame sūnūs palaidūnai. Reikia tad reformuoti mūsų kalbėjimo būdą vienu apie kitus. Mums reikia ne grįžimo, bet susitaikymo vienu su kitais, nes broliai tik taikosi, o ne grįžta vieni pas kitus.

Susijungimas nebus, anot jo, triumfas vienu prieš kitus, bet visi turėsime sudėri

NORĖDAMI SUSIVIENYTI, turime meilėje bendrauti, vieni kitus taip suprasti, kaip jie save supranta, ir pažinti vieni kitų motyvus bei elgesio būdą.

Roger Schutz

aukas, atsisakydami to, kas nėra esminga ar būtina tiesai skelbti. Turėsime visi reformuotis, o kitų krikščioniškųjų konfesijų vertybės turės būti kompetentingų teologų iširtos.

Visas jo atsakymas yra pilnas atsargumo, švelnumo, kaltės dalies pripažinimo saviesiems, didelio takto ir meilės katalikams ir pačiai Kristaus Bažnyčiai — vienu žodžiu tai atsakymas Kristaus dvasioje.

Tad nėra abejonės, kad Taize yra stambus protestantų įnašas artėjančiai krikščionių vienybei įvykdyti. Ten yra tiek geros valios, kad geresnės negalima nei pagerdauti. Taize yra Dievo malonės apčiuopamas pasireiškimas.

Iš Laiškų Lietuviams

"Maskvos šnipas pasaulio vyskupų sinode"

Tokia antrašte paskelbė straipsnį Romos žurnalas "Il Borghese" š.m. sausio 15 d. 99 psl. Jis rašo apie žinomą Lietuvos ateistų vadą Vladą Niunką ir Vatikano "Ostpolitik". Straipsnyje rašoma:

Iš dviejų šimtų pasaulio vyskupų susirinkusių į V-ji vyskupų sinodą Vatikane, dauguma nieko nežinojo apie tą faktą. Nežinojo to ir dauguma tarptautinės spaudos žurnalistų, atvykusių sekti sinodo darbų, kurie truko ištisą mėnesį. Todėl nežinojo to ir katalikų bei viešoji pasaulio opinija. Sinodo dažnai labai atsargios diskusijos apie ateinančių dešimtmečių katechizacijos strategiją vyko Maskvos šnipų akiuozdoje, kaip senaisiais "kominformo" laikais. Tada Vatikanas, tai sužinojęs, būtų tuoj protestavęs ir sukliudęs. Dabar ne! Vatikano "atsakingieji" žinojo viską — Maskvos šnipų vardą, pavardę, paskirtį. Jam buvo išduotas specialus žurnalistams skirtas pažymėjimas, leidimas ar tai tolerancijos, ar nerūpestingumo, ar savotiško saugumo motyvais. Viena yra tikra, visų vyskupų iš už "geležinės uždangos" pareiškimai buvo atitinkamai registruojami. Tai paaiškina, kodėl dauguma vyskupų iš komunistinių kraštų negalėjo atvirai kalbėti arba kalbėjo mįslėmis, kaip pvz. Hanoi arkivyskupas. Vienas jų tiesiog pareiškė: "Argi nežinote, kad mes po sinodo turime grįžti į tėvynę?"

Lietuviškasis Suslovas

Tai gana aišku! Sinodo darbus sekė "lietuviškasis Suslovas" Vladas Niunka. Dauge-

liui ši pavardė nieko nesako, todėl čia norime priminti, kas jis yra. Vl. Niunka yra akademikas - vaticanologas, komunistų partijos narys, vyriausios sovietų tarybos deputatas, pagerbtas "Vavilovo" ordinu, skiriamu už gausius nuopelnus bedieviškojo materializmo propagandoje. Vl. Niunka eina taip pat atsakingas pareigas Lietuvos ateizmo propagandoje (yra parašęs nemažą antireliginių knygų). Taigi, jis galėjo ramiai sekti visus apaštalių įpėdinių darbus!

Pasibaigus sinodo sesijai — rašo "Il Borghese" žurnalas — "lietuviškasis Suslovas" — Vl. Niunka, kuris ypač "domėjosi" vieninteliu iš Lietuvos sinode dalyvavusiu vyskupu L. Poviloniu, netuoį grįžo į Sovietų Sąjungą. Atrodo, jam buvo pavesta parinkti dar kitokių informacijų, ir lietuvis vyskupas galėjo ramiai grįžti į savo tėvynę. Romoje Vl. Niunka turėjo progos susitikti su įvairiais asmenimis, pažinti nemažai dvasiškių ir pasirinkti sau įvairiausių informa-

cijų bei jas pasiųsti atitinkamom Kremliaus įstaigom. Be abejonės, galėjo nesunkiai patirti ir apie įvairių vyskupų iš už "geležinės uždangos" susitikimus Romoje. Tuo nėra ko stebėtis, nes juk esame patyrę ir dar įvairesnių dalykų, bet negalime tylėti ir nesistebėti vienu dalyku — pažymi "Il Borghese" žurnalas — tai faktas, kad šiam asmeniui taip lengvai ir taip nepagalvotai buvo duotas Vatikano pažymėjimas, įgalinantis sekti visus sinodo darbus. Argi tam reikalingas "Vavilovo" žymuo už nuopelnus ateistiniam materializmui, kad lengviau galėtų peržengti Vatikano ribas?...

SAULIUS KUBILIUS, Adelaidės lietuvis, įstojo į Šv. Kazimiero lietuvių kolegiją Romoje. Adelaidės lietuviai tikisi susilaukti naujo kunigo. S. Kubilius yra ateitininkų moksleivių pirmininkas, baigęs Šv. Kazimiero parapijos lietuvių mokyklą ir lituanistinius kursus, parengimui se pasižymėjęs deklamacijomis. Šiuo metu mokosi italų kalbos ir ruošiasi skrydžiui Romon, kai bus sutvarkyti vizos reikalai.

A.a. KUN. PRANO ŠUKIO laidotuvės Nemiruose, Šakių apskrityje

LIETUVOJ BUVO SUSKRIDĘ

"DRAUGOVININKAI"

New Yorko rusų dienraštis **Novoje Ruskoje Slovo** gruodžio 18 išspausdino S. Roždestvenskio straipsnį "Draugovininkai ir prievaizdos". Cituodamas laikraštį **Sovietskaja Litva**, autorius rašo, kad praėjusią vasarą Lietuvoj vyko Sovietų Sąjungos "draugovininkų" (pagalbinės policijos) sąskrydis.

"Kaip žinoma", rašo autorius "Lietuva sudaro nemažą rūpesčio sovietiniam valdovam: prasi veržias nacionalizmas, augas jaunimo religinis auklėjimas, neabejotina trauka prie Vakarų ir kapitalizmo. Pagal turistų pranešimus ir pagal laiškus iš ten, Lietuvoj vyko darbininkų streikai ir net burzdėjimai."

Sąskrydžio dalyvių atsišaukime sakoma, kad "šimtatūkstantinė Sovietų Lietuvos draugovininkų armija" ir toliau energingai gins sovietinio žmogaus, socialistinės valstybės ir partijos interesus".

Kaip žinoma, tos "draugovės" buvo sudarytos milicijai ir MVD agentam talkinti. Šimto tūkstančių skaičius palyginti mažai Lietuvai pats už save kalba

Tame sąskrydy buvo kalbama ir apie "nesveikus nacionalizmo reiškinius", ir apie būtiną reikalą kovoti prieš "ideologinius mūsų priešų išpuolius".

Ateičiai sąskrydis numatė naują uždavinį draugovininkam — kelti "patriotinį" judėjimą už socializmą ir partiją.

(Elta)

Lietuvis teologas apie Eucharistiją

Kelios pastabos perskaičiusio kun. dr. Prano Manelio veikalą

KUN. DR. J. GUTAUSKAS

Pagrindinis knygos pavadinimas atitinka jos turinį ir yra tikslus, tik antrinė antraštė — Dievo veikla išganymo istorijoje — peržengia knygos apimtį. Ši tema paliesta tik iš dalies ryšium su pagrindiniu veikalo turiniu.

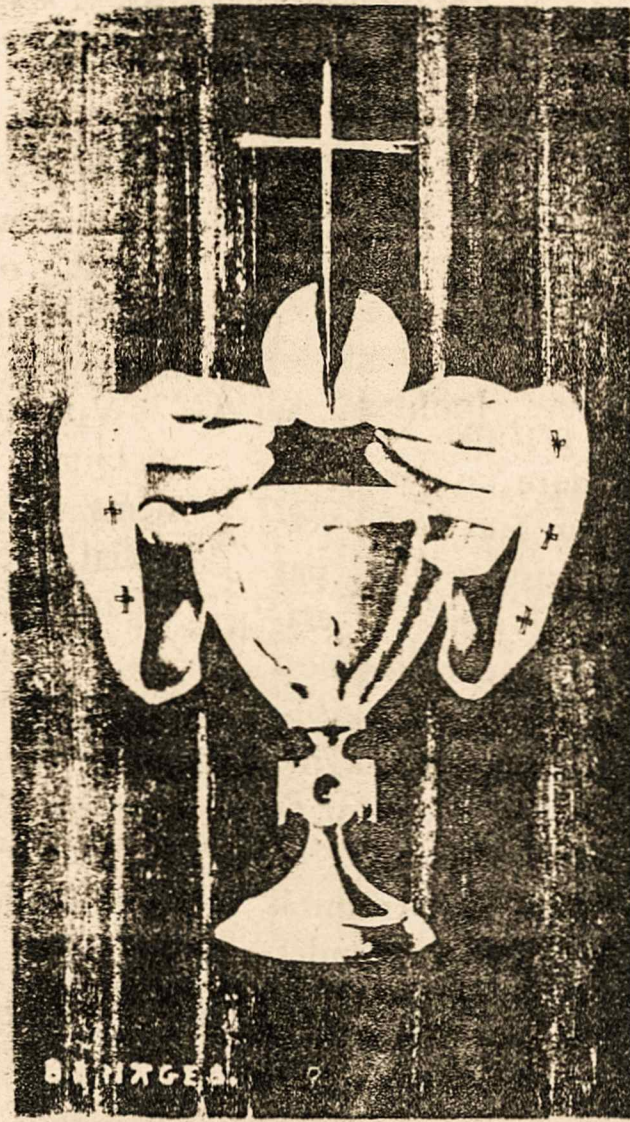
Autorius parašė mokslinę teologinę studiją ir tai gan plačios apimtys — 380 psl. Panaudota gan plati teologinė literatūra, K. Bendrijos Tėvų raštai, vėlesnių amžių ir pačių paskutinių laikų teologų darbai. Vien išnašų — 7 puslapiai.

Autorius buvo gerai pasiruošęs šiam darbui: Romos Gregorinio universiteto teologijos daktaras; dėstė nevienoj kunigų seminarijoj; keliolika metų dirbo Notre Dame kolegijoj (Belmont, California), mokydamas teologijos apie Kristų, Bendriją ir sakramentus, būdamas kartu ir studenčių kapelionu. Deja, jis nesulaukė savo išspausdinto darbo, mirė išėjęs į pensiją 1977. IV. 10 Brocktone, Mass.

Jo pasirinktoji tema "Kristus ir Eucharistija" nėra lengva. Prancūzų rašytojas Fr. Mauriac yra pasakęs, jog rašant apie Kristų reikia ne sėdėti, bet klūpėti. Kristus — vienintelis toks asmuo žmonijos istorijoje, vienintelė šviesa, kurioje nėra nė šešėlio tamsos, vienintelis Mokytojas, davęs atsakymą į visus svarbiausius žmogų kamuojančius klausimus.

Autorius pradeda pirmąjį skyrių klausimu "Kas yra Jėzus Kristus?" Atsako klausimu: "Kas gi gali tiksliausiai atsakyti į klausimą, jei ne pats Kristus?" (p. 15). Cituoja Kristaus pasakymus apie save. Kristaus dieviškai misijai įrodyti to neužtenka. Pagrindiniam klausimui kas yra Kristus teskiriama pusantro puslapio. Daug plačiau kalba apie Kristaus gyvenimą su Bendrija ir Bendrijoj, ypač sakramentuose ir per sakramentus, per jo skelbiamąjį mokslą.

Paprastai sakramentai aptariami kaip Kristaus palikti regimieji ženklai, per kuriuos gaunama Dievo malonė. Tai katekizminis sakramentų aptarimas, kurį mini ir autorius (p. 25). Toliau jis taip išplečia sakramento sąvoką, kad jai priskiria net ir nekrikščioniškų religijų "sutartinius ženklus bei veiksmus savo tikėjimui išreikšti" (p. 25), tvirtindamas, kad "sakramentai, vadinasi, yra tie simboliai Dievo garbinimo ir savęs pašventinimo veiksmi, kurie yra kilę iš kurios nors religinės

bendruomenės tikėjimo" (p. 26).

Taip galima kalbėti apie įvairių religijų turimą kultą, bet ne apie sakramentus tiesiogine prasme. Nei pati K. Bendrija, nei religinės bendruomenės tikėjimas nėra sakramentų priežastis — jų autorius yra Kristus. Jų skaičius aiškiai nustatytas ir nekeičiamas. Jei vadinti sakramentais visa tai, kas žmogų gali pašventinti, suteikti malonių, tada sakramentais galima pavadinti, kaip autorius kad daro, ir Jėzų Kristų ("nes jis savo veikla pašventina žmogų ir garbina Dievą"), ir K. Bendriją (nes ji "prisikėlusio Kristaus sakramentas"), ir net pamokslui teikti sakramentinį charakterį (p. 61). Priskyrimas prie sakramentų to, kas nėra tikra prasme sakramentai, ir jų skaičiaus dauginimas nepatarnauja nei tiesai, nei tikėjimo aiškumui. Čia jaučiama kaikurių modernųjų teologų įtaka.

Pirmojo skyriaus pavadinimas "Kristus ir jo buvimas bei veikla istorijoje" yra perplatus. Prie istorijos priklauso ir laikai prieš Kristaus įsikūnijimą. Autorius apie juos nekalba. Jis kalba šiame skyriuje apie Kristų, tapusį žmogumi, apie Jo buvimą ir veiklą Bendrijoje jos istoriniame kelyje.

Kiti skyriai

Ir kiti skyriai, kaip ir pirmasis, kuriame teko pastebėti sakramento sąvokos perplatus ir nevisai aiškų supratimą, parašyti aiškia, moksline kalba, palyginti trumpais, nesupintais sakiniais, vengiant nereikalingų nutolinimų nuo temos, kaikur net pakartotinai paryškinant mintį,

kad būtų suprantamiau. Tačiau kaip nėra visai tobulo žmogaus, taip nėra ir tokios knygos, kuri visais atžvilgiais būtų tobula. Ir tolimesniuose penkiuose skyriuose yra vienas kitas netikslumas ar neapsižiūrėjimas, kurie tačiau bendram knygos vertingumui neturi didesnės svarbos.

Kalbėdamas apie Rytų Bendrijos tikėjimą į realų Kristaus buvimą Eucharistijoje, autorius sako, kad ir XVII š. toji Bendrija nuo to tikėjimo nenutolo, jo tebesilaikė (p. 191). Tam paliudyti autorius pacituoja poros to meto ortodoksų teologų žodžius ir Konstantinopolio susirinkimo (1672) nutarimą. Rytų Bendrija visais amžiais iki mūsų dienų tikėjo ir tiki, kad Eucharistija yra tikras Kristaus kūnas ir kraujas, kartu ir auka.

Duodamas K. Bendrijos Tėvų liudijimus apie eucharistinę auką, autorius pavadina "Didache" arba "Dvylikos apaštalų mokslą" seniausiu krikščionių raštu (iš 80-100). Tokios nuomonės buvo dauguma patrologų beveik iki mūsų laikų. Paskutiniai tyrimai tačiau parodė, kad "Didache" yra vėlesnio laiko raštas, parašytas nežinomo autoriaus, skirtas tiems, kurie priimdavo žydų tikybą. Jis tik vė-

liau buvo papildytas krikščioniškojo mokslo įterpimais (plg. B. Altaner — A. Stuiber, Patrologie, VII papildyta laida, Herder 1966, p. 79-83).

Nėra tikslu pagrindinį J. Kalvino veikalą ("Institutio religionis christianae") versti "Krikščionių Instituto" vardu (p. 298). Labai dažnai, rašydamas žodį "komunija", autorius prideda ir "sakramentinė". Juk kitokios komunijos kaip sakramentinė ir neturime, tad kuriam tikslui prieš ją vis rašyti sakramentinė?

Paslaptis lieka paslaptimi

Autorius tikrai daug dirbo, rašydamas mokslinę knygą apie Eucharistiją. Aiškindamas kas ji yra, jis rėmėsi Kristaus, apaštalų, Bendrijos Tėvų bei jos susirinkimų, teologų, popiežių žodžiais bei mokymu. Bet kaip pats knygos gale pareiškia, Eucharistijos paslaptis paliko paslaptimi. Ji yra tokia savo esme. Šiai tiesai priimti, kalbant himno žodžiais, "sola fides sufficit" (vieno tikėjimo užtenka). Autorius teisingai sako: "Eucharistijos paslaptį Kristus mums apreikė. Savo tikėjimu ją priimam. Bet Eucharistijos paslapties pažinimas pasilieka mums netobulas ir dalinis iki amžių pabaigos" (p. 365). Tačiau ir už dalinį bei netobulą Eucharistijos paslapties nušvietimą skaitytojai bus autoriui dėkingi, nes jis davė vertingą veikalą sunkiu tikėjimo klausimu.

KALINIŲ LAIŠKAI SLAPTOJE SPAUDOJE

Rašo Petras Plumpa

"...Dėl laišku sulaukymo skūstis čekistų pirmininkui neverta, nes viskas daroma su jų žinia. Mums jau ne kartą buvo priminta, kad laiškus reikia rašyti rusiškai, kad per pasimatymus taip pat reikia kalbėtis rusiškai. Žodžiu, vyksta ne tik sustiprinta antireliginė, bet ir antinacionalinė kampanija. Šiais metais jau keturis kartus iš manęs pagrobė religinius užrašus; birželio pradžioje beskaitant iš rankų ištraukė maldaknygę (tą, kurią turėjau dar namuose — su paparčio žiedu).

...Nuo gegužės mėn. savo laiškus pradėjau numeruoti iš naujo, tačiau visada rašau tik

lietuviškai ir ateityje taip darysiu, nors čekistai ir visus laiškus sulaukytų. Protestuodamas prieš nacionalinę diskriminaciją ir čekistų provokacijas, nuo š.m. birželio 6 d. su vietine valdžia pradėjau kalbėtis tik lietuviškai. Galimas dalykas, kad jie vėl, kaip praėjusiais metais, panaudos prieš mane smurtą — laužys rankas, daužys galvą ir su antrankiais tampys po kererį, tačiau juk tam mes ir sėdime lageriuose, tam mus ir kankiniais vadina ir dažnai net kaip pavyzdį ima. Manau, kad su Dievo pagalba galima viską pakelti ir bet kokį mirties būdą priimti. Svarbu visu gyvenimu ir visą laiką būti tam pasiruošus. Gyvename lemtingą amžiaus metą, kada joks krikščionis neturi teisės ne tik prekiauti savo sąžine, bet ir naudotis gyvenimo malonumais. Esame pašaukti aukai ir degimui naktį, ir tokiais turime pasilikti, kol naktis nesibaigs, nes kitaip — laikinoji naktis mums po mirties gali pavirsti amžinąja naktimi.

Visiems visiems tos šviesos linkiu, kurie save laiko Kristaus pasekėjais!"

Literatūra ~ Dailė ~ Mokslas

Alanto "Liepkalnio sodyba"

Vytauto Alanto romanas apie nepriklausomos Lietuvos žemės ūkio pažangą

PR. NAUJOKAITIS

V. Alanto romanas "Liepkalnio sodyba" buvo užsakytas parašyti Lietuvių Agronomų Sąjungos po nepavykusio anksčiau paskelbto ta tema konkurso. Romanas rašytas pagal užsakymą ir turi iš anksto nustatytą temą — parodyti Lietuvos žemės ūkio pažangą nepriklausomybės metais, tačiau autoriui pavyko išvengti sauso publicistinio elemento. Šiek tiek publicistikos pastebima tik keliant Jaunųjų Ūkininkų Sąjungos reikšmę ir veiklą. Visą pažangos raida rodoma gyvu žmonių realiu gyvenimu.

Pagrindiniai veikėjai yra ūkininku Norgailų šeima. Veiksmas susitelkia Pasartės kaime netoli Pažūolių miesto, Lietuvos viduryje. Juozas Norgaila valdo nemažą ūkį, tačiau ūkininkauja senais metodais: žemę dirba paprastomis akėčiomis, tręšia tik mėšlu be mineralinių trąšų. nenukrypsta nuo tradicinio trilaukio sistemos, gyvuliai d'endaržyje klampuoja po dumblo iki kelių, nėra net edžių karvėms ir arkliams, dėlto dalis pašaro suminama į mėšlą, trobesiai dar negriūva, bet jau ankšti ir reikalingi taisymo. Visokioms naujovėms Juozas Norgaila yra priešingas. Jis taip pat gerokai tingus. Jo žmona Rožė Norgailienė yra kieto būdo valinga, bet taip pat senovišku pažiūru. Vyras jos bijo ir jos valiai nusilenkia. Senelis Motiejus atstovauja dar baudžiavinei senovei, bet jau tada sugebėjęs veikliai priešintis ponu daromoms skriaudoms.

Romano veiksmas prasideda, kai tėvas sūnų Kostą parsiveža iš miesto už įvairias išdaigas išmestą iš progimnazijos. Kostą traukia žemė. Jis nenori mokytis ir grįžęs namo atsigauja, panašiai kaip Vaižganto Napoleys. Vyresnysis Kosto brolis Aleksandras nemėgsta ūkio darbu, linkęs į meną ir trokšta mokslo. Motinos dėdės profesoriaus kunigo Igno Visbuto atsilankymas išsprendžia Alekso likimą — jam atsidaro durys į mokslą. Dėdės globoje jis Kaune lanko suaugusių gimnaziją, gaivindamas motinos troškimą jį matyti kunigu. Bet slapta jis lanko ir meno mokyklą. Kelečius metus pabuvęs seminarijoje, jis vis dėlto apsisprendžia kunigu nebūti ir vėliau tampa

žymiu dailininku. Tuo tarpu Kostas gaivališkai neriasi į ūkio darbus, susikerta nekartą su senovišku tėvo ūkininkavimo būdu. Visokeriopos paramos Kostas sulaukia iš jauno energingo agronomo Zigmo Rožėno. Dvi žiemas Kostas lanko žemės ūkio mokyklą Plungėje. Ten susipažįsta su būsima žmona Agne Eivonyte, taip pat lankanti tą mokyklą. Po poros metų jaunieji veda, bet Agnei tenka sunki kova su valinga senų pažiūrų anyta, kuri atkakliai priešinasi visoms marčioms įvedamoms naujovėms. Tačiau nepaprastas Agnės taktiškumas ir darbštumas pagaliau palenkia ir užsispyrusią anytą. Rožės Norgailienės persilaužimui reikia beveik dešimties metų. Tada išstipsta jos širdyje priešikumo ledai, ir senoji moteris parodo nuoširdaus žmoniškumo (net savo pinigines santaupas atiduoda banko skolai atmokėti).

Kosto ir Agnės pastangos sumoderninti ūkį susiduria su dideliais sunkumais. Trobesių statybai gauta iš banko paskola, ledams ir sausrai sunaikinus visų metų derlių, gresia net ūkio varžytynėmis. Kostas vienu momentu beveik palūžta fiziškai ir dvasiškai, bet energingoji Agnė nenuleidžia rankų — gudrumu bei agronomo padedama išsiskauka iš mergininko bei sukčiaus bankelio direktoriaus Medardo Dargužio pinklių ir skolą perkelia į patikimesnę banką. Didelių jaunųjų Norgailų pažangų, darbštumo ir sumanumo bei išsimokslinimo dėka gyvenimas prašvinta: naujoji erdvioji troboj linksmi auga keturi vaikai, tėvas Norgaila išrenkamas viršaičiu, Aleksandras veda sulietuvėjusią bajoraitę Marilę Tautgirdaitę, kyla meno pasaulyje ir yra Norgailų šeimos pasididžiavimas (nemažesnė garbė kaip kunigo — galvoja motina). Tik jaunesnioji Kosto sesuo Miliutė, išgyvenusi savo pamulto Algio nepagydomą ligą ir mirtį, tyliai kenčia savo vidaus dramą. Senelis Motiejus palaidojamas kaimo kapeliuose šalia savo mylimosios kaulų (prieš klebono Dubicko valią).

Veikėjai yra gyvi žmonės, reiškiasi su savo charakterio bruožais, užsispyrimu, nuodėmėmis ir silpnybėmis. Centriniai veikėjai — visa Norgailų šeima — yra gana ryškiai atskleisti įvairiose padėtyse. Savo

tikrumu įtikina skaitytoją ir Norgailų kaimynai: meistrelis Šliurpa (pirmasis Aleksandro mokytojas meno srityje), stipruolis Ipolitas Džekonskas, kreivažandis seniūnas Tarbūnas, prie naujos santvarkos prisiderinęs bajorėlis Garliauskas, užkietėjęs nutautėlis dvarininkas Tautgirdas (tėvas ir sūnus), ambicingas kaimynas Alksnis ir jo dukra Antosė, jaunystėje išimylėjusi Kostą. Ryškiu žingsniu praeina ir samdiniai bernai, tarnaitės, Nausėdžių naujakuriai, jaunieji ūkininkai.

Žodžiu, rodomas gana spalvingas pažangaus Lietuvos kaimo gyvenimas su psichologiškai tikrais žmonėmis. Gal kiek suabejojame tik senųjų Norgailų užsispyrimu kliudyti sūnaus ir marčios pozityvioms pastangoms — gal ir per ilgai nelūžta senieji ledai, kai jau naujo pavasario saulė taip ryškiai šviečia ir šildo.

Pasakojimas yra gyvas, perpintas dramatiniais dialogais. Intriga vedama sumaniai, nevengiant ir erotinių scenų, jau-

nystės nuodėmių prisiminimų. Romano kalba turtinga, stilius sklandus, bet nevengias ir šiurkštesnių posakių, priderintų prie kaimo veikėjų psichikos.

Romanas yra vertingas ir savo turinio medžiaga, ir gyvais veikėjais, ir stilistinėmis priemonėmis. Tai iškarpa tikro gyvenimo, išsiskleidusio Lietuvos kaime nepriklausomybės laikais. Kaimo pažangą yra plotoškai lietus šių eilučių autorius premijuotam romane "Žydinčios dienos", tačiau V. Alantas davė daug platesnį foną ir ypač iškelė organizuotą žemės ūkio kėlimą (jaunieji ūkininkai, agronomų veikla). Tik audra iš Rytų su raudona vėliava horizonte romano pabaigoje žada viską sunaikinti: atrodo, kad nuo sunaikinimo Liepkalnio sodybos neišgelbės ir sandariai uždarinėjamos langinės. Bet šitas tragiškas likimas jau neįeina į romano uždavinius.

Vytautas Alantas, **LIEPKALNIO SODYBA**. Romanas. Iliustracijos A. Verbicko. Išleido Lietuvių Agronomų Sąjunga, spaudė "Draugo" spaustuve Čikagoje 1977 m. Tiražas 1000 egz., 440 psl., kaina \$10. Kietais viršeliais.

Tėviškės žiburiai

T. VENCLOVA APIE BASANAVIČIŲ

Atsiliepdamas į Paryžiaus lenkų žurnalo *Kultura* 1977 metų rugsėjo numerį paskelbtą Zdzisław Siemaszko straipsnį "Šių dienų Vilnius", Tomas Venclova pasiuntė redakcijai laišką, kuris buvo išspausdintas to žurnalo gruodžio numerį.

Patikslinęs Vilniaus gyventojų skaičių, kuris dabar siekia 450,000, ir pastebėjęs, kad klaidinga yra teigti, jog Vilniuj vyrauja rusų kalba, savo laišką jis baigia taip:

"Bet jau tikrai nepatiko man, kaip autorius rašo apie Vilniaus gatvių pavadinimus ir "nežinamus lietuvius, matyti, surištus su komunizmu". Tikrai galima nežinoti apie Poželą (komunistas, 1926 nuteistas mirti Kaune). Galima nežinoti apie Janonį (jaunas kairiųjų pažiūrų poetas, kuris, tiesa, prisidėjo prie komunistų, bet netrukus nusizudė, ir tai 1917 metais). Galima nežinoti apie Girą (tai kitas žymus poetas, bet asmuo ne per daug šviesus). Bet gėda nežinoti apie Basanavičių, kuris su komunizmu nieko bendra neturėjo. Buvo tai pirmojo Lietuvos atgimi-

mo laikraščio *Aušros* ir Lietuvos Mokslo Draugijos steigėjas ir pirmas Lietuvos nepriklausomybės akto signataras. Svarbi tai figūra Lietuvos (na, ir Vilniaus) istorijoje. Kad yra Vilniuj jo vardu gatvė, net didelė, panašu į Dievo stebuklą. Yra jo vardu gatvė ir Bulgarijoj (Varnoj), nes ir ten yra gero padaręs. Tuos dalykus reikėtų žinoti. Na, bet jeigu autoriui, kaip rašo, lietuviški pavadinimai atrodo "pagoniški", tai ką darysi". (Elta)

Mokykloje

— Pasakyk, Laimut, kur yra Lietuva?

— Tėvelio kambary kabo ant sienos.

Pas advokatą

— Aš noriu skirtis su žmona. Ji labai blogo charakterio. Ką tik čiumpa į rankas, tą į mane paleidžia. Taip jau dvylika metų!

— Tai kodėl anksčiau neišsiskyrete?

— Vakar ji pirmą kartą į mane pataikė.

Organizuokime lietuvių dalyvavimą 3-čioj Imigrantų Olimpiadoj!

Praėjusių metų Olimpiada

Skautų veikla

MES SKAUTAI,

darom sueigą kas šeštadienio popietį. Mūsų vienetas vadinasi PALANGA ir susideda iš 7-ių būrelių, kiekvienas su savo vardu ir vėliava. Sueigose mes išmokstam teorinių ir praktinių dalykų apie skautavimą, žaidžiam ir dainuojam. Praeitą mėnesį mūsų bičiulis p. Jeros Aradzenka, mokė mus asmeninės gynybos. Dalyvavo vi-

si, net kai kurios mergaitės, šios tačiau neturėjo didelio pasisekimo. Kai kam taip patiko kursas, kad prašė tęsti toliau. Ir bendrai mes prašytume, kad jei kas moka kokių naudingų dalykų skautiškam gyvenimui, ateitų į mūsų sueigas ir mus pamokyti.

Kita mūsų skautiškumo sritis tai stovyklos. Jas darome per atostogas ir kai kada savaitgaliuose. Stovyklose įgauname naujų žinių apie skautybę, ruošiam laužus, išmokstame žaidimų, rankdarbių, ženklų ir kuomet, sekdami jais, visi būreliai susitinka, bendrom jėgom priruošiam pietus ar vakarienę

Stovykla baigiasi paprastai Mišiomis, kame dalyvauja tai pat tėvai ir svečiai.

Ereliai

IMIGRANTŲ OLIMPIADA

3-čioji IMIGRANTŲ OLIMPIADA vyks rugpjūčio (agosto) 11 – 20 d.d.

Olimpiadoj dalyvauja ne pavieniai asmenys ar "komandos", o kolonija ar tauta, kaip tokia. Tad ir įsirašymas vyksta tik per KONSULATĄ. Lietuviai neturėdami tokio konsulato, gali įsirašyti tik PER BLB-nę (būstinė: Rua Juatindiba, 28 – Pque. da Moóca. Telef. 273.0338).

BLB-nė turi įteikti norinčių dalyvauti sąrašą iki birželio (junho) 30 dienos.

Tad norintieji dalyvauti OLIMPIADOJ prašomi įsirašyti per lietuvišką OLIMPIADOS KOMITETĄ, susidariusį BLB-nės globoj.

Apie Olimpiados tikslą, apimtį, taisykles – skaityti JORNAL DO IMIGRANTE, n° 1, psl.15.

Gegužės 25: DIEVO KŪNO Šventė

Solenidade do "Corpus Christi"

Nossa Arquidiocese celebrará no próximo dia 25, solenidade litúrgica do Santíssimo Corpo e Sangue de Cristo, a festa da Unidade de todo o Povo de Deus em São Paulo

Neste ano o Eminentíssimo sr. cardeal e os srs. bispos Regionais houveram por bem realizar uma celebração única onde fique profundamente manifestada a união de todos os membros da Igreja.

A celebração terá início às 15,30 horas, em sete igrejas, concluindo-se na Praça da Sé. O programa oficial está sendo dado em detalhes ao conhecimento de todos.

Para dar relevo à esta celebração arquidiocesana, as Paróquias não terão celebração vespertinas antes das 19,30 horas.

Convidamos, pois, em nome do Eminentíssimo sr. cardeal, aos sacerdotes, religiosos, religiosas e fiéis das nossas Paróquias, Comunidades, Conventos, Colégios, Movimentos, Associações Cristãs e demais grupos para que com nossa presença marcante, possamos dar à cidade um sinal expressivo da união e fraternidade dos filhos de Deus.

Gegužės 13 Hospital São Paulo mirė a.a. VLADAS DAMBINSKAS, 51 m., kaunietis, atvykęs Brazilijon trijų mėnesių. Gyvendamas Bom Retire, jo tėvelis a.a. Antanas buvo ML platintojas-išdalintojas.

Vladas paliko liūdinčius žmoną Teresa do Carmo, seserį Viktoriją, vaikus Antonio Carlos ir Sonia Regina. Palaidotas V. Formosa kapinėse. 7-tos dienos Mišios bus J. Tremembé bažnyčioj.

Balandžio 17 d. Rytų Vokietijoj mirė a.a. VITALIS MACIŪNAS, kaunietis, 60 metų.

Už Velionį bus atlaikytos ketursavaitinės (30-tos dienos) Mišios šv. Kazimiero parapijoj, Mookoje, gegužės (maio) 17 dieną, trečiadienį, 19:30 val.

Giminės ir bičiuliai kviečiam dalyvaut.

Lidija Maciūnaitė - Idikienė, sesuo ir inž. Algirdas Idika

• Mes greičiau būsime linkę pasiaukoti, jei atsiminsime, kad tėvyneje likusieji neša kur kas sunkesnę našta negu mes... J. ERETAS

PAKILO LAIKRAŠČIO KAINA

Pakilus pašto, laikrasciu, maisto produktų ir kitu reikmeniu kainom, ir ML buvo priversta pakelti savo kainą. Nuo gegužės mėn. ML vos numeris kainuos 5 kr.

FÁBRICA DE GUARDA-CHUVAS

Guarda chuvas de todos os tipos, para homens, senhoras e crianças. Mini-sombrinhas, tipo italiano e alemão.

Vicente Vitor Banys Ltda.

Inscr. Estadual: 104.519.617

C.R.C.80.882.909/001

R. Coelho Barradas, 104
V. Prudente

Fones: 274.0677 - (Res. 274.1886)
São Paulo

ŠV. KAZIMIERAS

Asmeninėj lietuvių šv. Kazimiero parapijoj gegužės 28 dieną, 16 val., bus naujo parapijos klebono, kun. PRANO GAVÉNO, įvedimas. Apeigas praves regioninis vyskupas, J. E. Luciano de Almeida, ir saleziečių S. Paulo provincijos vyresnysis, kun. Fernando Legal.

Seks meninė dalis ir šeimyniškos vaišės.

Maloniai kviečiame Jus šioj šventėj dalyvauti.

Rengimo komitetas

KUNIGAS
GIMSTA
ŠEIMOJE,
BET YRA
BENDRUOMENĖS
UGDOMAS

LANKANT PAJŪRIŲ PARAPIJIEČIUS

SANTOS Vyskupijoje gyvena ar turi vasarvietes bei apartamentus, manoma, bent šimtas lietuviškų šeimų. Jie kartais padejuoja būk esą mažiausiai savo kunigų lankomi.

Buvo itin malonu, po ilgų atidėliojimų, aplankyti mūsų gyvai besireiškančio rašytojo – publicisto Klemenso Jūros gyvenvietę – Suarão, kur seniau gausiai lankydavosi mūsų jaunimas ir kur tragiškai mirė visiems daug žadėjęs Tėvas V. Miklauskas, S.J.

Radau rašytoją dažnai savo svarius straipsnius talpinantį "Tėviškės Žiburiuose", o vėliau perspausdintus "Mūsų Lietuvoje", ne taip tvirtą sveikatoje, bet stebėtinai pakilioje dvasioje.

Atlikus "pirmoje vietoje kas svarbiausia", būtent palaiminus namus, sekė pokalbis apie baigiamą rašyti "monsinjorą" tai yra – prel. Zeno Ignatavičiaus biografiją.

Tai knyga – "romanas ir dvasios penas", nes mūsų neužmirštamo Monsinjoro gyvenimas buvo kas tai nepaprasto, ryžtingo, kovingo, didvyriško ir misionieriško.

Knyga turės tris dalis, viso apie 300 puslapių apimties. Tikimasi, kad pažinojusieji Monsinjorą, mielai prisidės prie knygos išleidimo, ją skaitys ir platins.

Su p. Klemensu ir ponija aplankėme Itanhaémą, pirmojo indėnų misionieriaus, Brazilijos švietėjo Tėvo Anchietos "tvirtovę", dabar su paminkline koplyčia ir taip vadinamuoju "tronu". Ten prieš 450 metų pradėjo kurtis ir pats dabartinis valsčiaus miestas.

Klemensas Jūra, tai tas pagal gimimo vietovę Rimas Amalviškis džiaugiasi, kad, davęs augštą mokslą ir tautinį – religinį išsiauklėjimą savo vaikams, dabar galys atsidėti taip ilgai lauktai kūrybai.

Apdovanojęs svečią kunigą dar 1946 m. Vokietijoje išleistu "Krivio lėmimas" išreiškė ryžtą kurti ką panašaus ir toliau, neatsisakant ir pakilesnių novelių.

Reikia džiaugtis ir linkėti mūsų "Amalviškiui" ilgų, darbinių, nuopelningų metų toje pačioje pakilioje dvasioje – neieškant kaip ir praeityje "praeinančių gėrybių", o atsidavusiai rašyti ir kurti ko kilnaus, gražaus, įkvėpiančio ir nepraeinančio.

CIDADE OCIAN, PRAIA GRANDE turi tam tikro vieningo mūsų tautinio elemento, kitur sunkiau užtinkamo.

Taip ir išėjo, kad kapt. Antano ir jo brolio Jurgio Golskių iniciatyva, Šeštinių sekmadienį, su gausiais vietiniais ir iš toliau atvykusiais svečiais, turėjome šios apylinkės "pirmąsias lietuviškas Mišias Šeimoje".

Žinia, kapt. Antanas yra atsidavęs savo mielo brolio, invalido Jurgio globojimui. Jurgis kadaise kėlė Lietuvos vardą sporto laimėjimais, o dabar aukoja savo ligą Tėvynės ir Išsivijos labui.

Tai buvo pamaldos, už kurias abu broliai parodė aiškų dėkingumą ir kunigui ir kaimynams Ambrazevičiams, Savičiams, Virbicams, Pukeliui. Jie itin lieka dėkingi iš toliau atvykusiems – p. Kazimierui Bacevičiui, Jonui ir Emilijai Vosyliams, ypač sanpauliečiams – Marijai Braslauskieni ir jos vėžintojai dukrai Reginai, bei šeimos neišskiriamai draugei Irėnei Skurkevičiūtei.

Keliolikos tautiečių sujungos širdys ir puikūs balsai kėlė dvasią,

gražiomis giesmėmis, kad net kambarys virpėjo. Visiems, po to, lieka atsiminimas, kad yra tikrai gera, gražu, orasminga mylėtis tarpusavyje, pirmoje vietoje mylint ligonius.

S. Vicente, Biquinha, panašios šeimyninės pamaldos įvyko paraližuotos Onos Čipaitienės ir dukros Irėnės namuose.

Tarp kitų bičiulių dalyvavo ir dailininkė Stasė Steponaitienė, nors ir labai šiuo laikotarpiu, užimta su sparčiai ruošiamą paskutiniųjų savo kūrinį paroda.

-x-x-x-x-x-

Guarujá, taip pat aplanko liga... Tarp tenykščių lankytojų ar bent (ir iš tolo) maldoje prisimintų yra p. Marija Remencienė.

Buvo pareikšta pakartotina užuojauta motinos Liudos mirties proga sūnui Antanui Majui. Jis užprašė ketursavaitines mišias laikytinas šv. Kazimiero parapijoje.

Edvardas Pažėra ir ponija Ona laikosi tvirčiausiai. Jis mielai sutiko ir pavaišino lankytojus – p. Stasę Steponaitienę ir kun. Petrą Urbaitį. Buvo malonu pas juos atpažinti atostogautojus – Stasį Vancevičių su ponija.

Enrikas Zuraski sveikstas paraližuotasis (dar prieš vedybas, 18-metis, jau invalidas – viena nupjauta koja), taip pat buvo atmintas ir aplankytas, S. Vicente mieste, visai pašonėje N. Sra. das Graças bažnyčios. Jo ryžtinga žmona Aleksandra Rubliauskaitė ir du šaunūs sūnūs bei visa giminė, kaip ir parapija yra su ligoniu.

Ten kviečiamas ir Aušros choras gegužinei ar piknikui, kada ir kaip išeis – "Pajūrių Misijos" pagyvinimo tikslu.

Šv. Kazimiero Asmeninės Parapijos vardu nuoširdi padėka pajūrių rajono "Brolybės – Labdaros Ratelio" nariams:

Emilijai ir Jonui Vosyliams,
Dail. Stasei Steponaitienei,
Onai Savičienei,
Cecilijai ir Jurgiui Ambrazevičiams ir visiems jų simpatizantams bei globėjams.

Vardan: tos Lietuvos Vienybės ir Brolybės težydi.

KPU

Lietuviškai kalbanti

Vyrų – moterų – vaikų
gydytoja

DRA. HELGA HERING
médica

HOMENS-SENHORAS
CRIANÇAS

Av. Eulina, 99 – V. Sta. Maria
(Skersgatvis ties nr. 2214, Av. Deputado Emílio Carlo-Bairro do Li-mão)

Tel.: 220-0439 / 266-3569

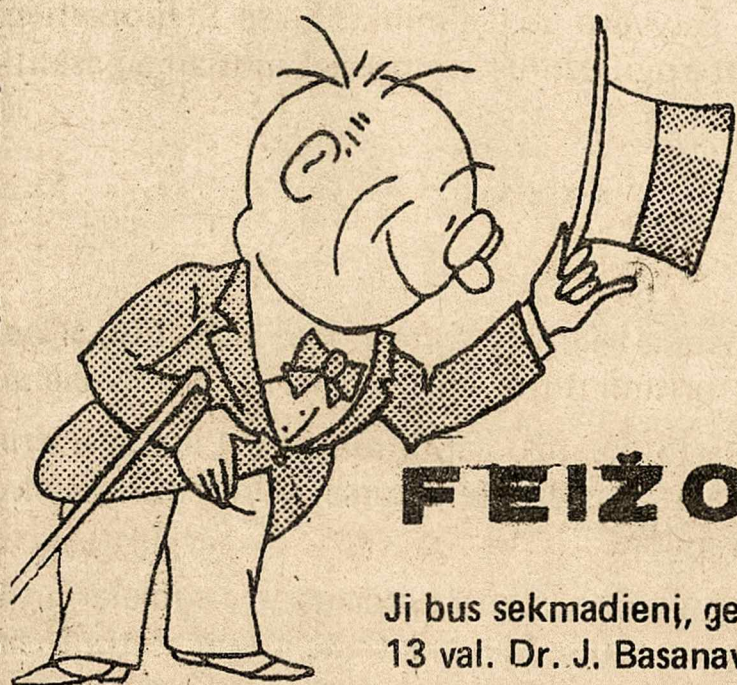
MOTINOS DIENĄ RUOŠIA Lietuvių SAJUNGA-A LIANÇA

GEGUŽĖS 21 DIENĄ 13 VALANDA

-SEKMADIENI-

Rua Lituania, 67 - Mooca

V. ANASTACIO MOKYKLOS GLOBĖJŲ BŪRELIS

maloniai
kviečia Jus
su visa šeima
i gardžią,
linksną

FEIŽOADA.

Ji bus sekmadienį, gegužės 21 d.
13 val. Dr. J. Basanavičiaus rūmų salėje.

Broliai,

BL Bendruomenė

ir parapijos

rengia didelę ŠVENTKELIONĘ

į Aparecidą

birželio (junho) 18 d.

Šventkelionė turės religiniai tautinį atspalvį: paminėti TAUTOS GEDULO DIENĄ Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo 60-metį. Tad numatyta religiniai tautinė programa.

Kviečiami ne tik visų apylinkių sanpauliečiai, o ir tolimesnių kraštų lietuviai (Rio, Santos ir kt.).

Tebūna birželio 18 – LIETUVIŲ SUSITIKIMAS APARECIDOJ.
Platesnės informacijos vėliau.

LITERATŪROS RATELIO POBŪVIS

Balandžio paskutinį šeštadienį Literatūros Ratelis mėnesiniam savo pobūviui susirinko pp. Rozos ir Alf. D. Petraičių namuose. Vakarą pravedė p-kė H. Mošinskienė. Daugiausia sustota prie AIDUOSE aprašyto trečiojo "simpoziumo", itin apžvelgtas premijuotas Iščoko Mero romanas "Striptizas" ir jo autorius – Žemaitijos žydas – lietuvis ir šiandien Izraely namie kalbantis tik lietuviškai.

Buvo paminėtas rašytojas kun. prof. Stasys Yla, paskaitant ištraukas iš jo "Moderniosios mergaitės".

Tarp kitų informacijų, Ratelis buvo informuotas apie išėjusį Jurnal do Imigrante ir būdą jame bendradarbiauti. Keli pasisiūlė paruošti tinkamos medžiagos apie Lietuvą jau keliems numeriams.

Ratelio nariai prisidėmė taip pat versti išinančius LKBKronikos numerius portugališkai.

Sekantis pobūvis numatytas pas Kristiną ir Aleksandrą Valavičius gegužės 27 d., 20 val., Al. dos Quinimuras, 447, telef. 275-2519.

NEBUS MIŠIŲ

Klebonas praneša, kad gegužės 28 d. V. Zelinoje lietuviškos Mišios bus tik 11 val., o 15 val. Mišių nebus, kad norintieji galėtų dalyvauti šv. Kazimiero parapijos iškilimėse.

MIŠIOS UŽ PREL. ZENONA

Gegužės 22 d., 19,30 val. V. Zelinos bažnyčioje bus laikomos Mišios už a.a. Prel. ZENONĄ IG-NATAVIČIŲ, sukankant trejiems metams nuo jo mirties.

Birželio 6 bus Mišios už a.a. prel. ALEKSANDRĄ ARMINĄ. Valanda bus pranešta vėliau.

VIEŠNIA IŠ JAV

Žymaus muziko, Prof. Vlodo Jakubėno našlė, pnia. Olga, sekdamą daktarų patarimu persikelti į šiltus kraštus, po operacijos iš Šiaurės Amerikos atvyko į Braziliją ir apsistojo savo giminaičio Vitalido Katlausko šeimoje, Tatua-pé rajone.

Linkima poniai Olgai pilnai pasitaisyti sveikatoje.

MOTINOS DIENA

Motinos Diena tiek Mookoje, tiek Zelinoje, praėjo pakilioj nuotaikoj. Zelinoj per Mišias bandė giedoti lietuviškai mažasis mokyklos chorelis.

Kitur, kaip B. Retire, liet. pamaldose dalyvavo apie 70 asmenų. Ir gražiai giedojo lietuviškas giesmes.

SVEČIAS IŠ ARGENTINOS

Antradienį atskrido iš Argentinos kun. J. MARGIS, MIC. Atvyko aplankyti giminių. Galės susitikti ir su vietiniais kunigais bei pasitarti pastoraciniais reikalais.

Pavyzdys mums Britanija

BALTIEČIŲ TARYBA Londone 1941 m. trėmimus Sibiran paminės š.m. birželio 17 d. specialiomis pamaldomis St. Martin-in-the-Fields šventovėje, dalyvaujant lietuvių, latvių, estų kunigams ir visuomenei. Baltijos respublikų nepriklausomybės atstatymo šešiasdešimtmečiui yra skiriamas Londone š.m. spalio 13 d. įvyksiantis koncertas, rengiamas Baltiečių Tarybos.

TĖVŲ ŽEMĖ LIETUVA
MŪS ŠIRDYJE VISADA!

SEMANÁRIO NOSSA LITUÂNIA

MŪSŲ
LIETUVA

Caixa Postal 4421
01000 São Paulo, SP.

Diretor responsável
VYTAUTAS BACEVIČIUS

Redige: Equipe Editorial
Administrador: Stanislao Šileika

METINĖ PRENUMERATA: 150 kr. GARBĖS PRENUMERATA: 700 kr. Paskiro numerio kaina: 3,00 kr. Užuojautos ir sveikinimai nuo 60 kr. pagal didumą. Dėl kitų skelbimų tartis su administracija. Čekių rašyti: "Stanislao Šileika" vardu.

Straipsnius ir korespondenciją redakcija taisy, pertvarko savo nuožiūra. Nenaudoti raštai gražinami tik autoriui prašant. Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos ir leidėjų nuomone. Už skelbimų kalbą ir turinį redakcija neatsako. Laikraštis spausdinamas pirmadienį; vietinės žinios ir pranešimai 9-10 puslapiams redakcijai išteiktini vėliau kaip iki sekmadienio vakaro.